

Відсутність бюджетних місць. У традиційному варіанті освіти талановиті здобувачі вищої освіти можуть претендувати на бюджетні місця і вчитися безкоштовно. У більшості онлайн-курсів такої можливості немає. Отримати знижку можна за допомогою акційних пропозицій та промокодів, але безкоштовне дистанційне навчання – швидше виняток, ніж правило.

Якість контенту. Зробити онлайн-курс, налаштувати рекламу і продати його – сьогодні це може зробити практично кожен. Тому поряд з дійсно якісним контентом на просторах мережі знайдеться і велика кількість підрбок. Щоб не попастися на виверти шахраїв, слід довіряти тільки перевіреним платформам з історією, вибирати програми відомих університетів, коучів та тренерів і читати відгуки.

Наявність диплома. Університет видає диплом державного зразка. У сучасному світі, особливо на керівних постах і в держустановах, це все ще має значення. Також актуальним є «справжній» диплом ЗВО, якщо ви плануєте працювати в зарубіжній компанії. Мало онлайн-курсів видають такий диплом. Найчастіше це сертифікати, які мають вагу в професійному середовищі, але не зіставні, на жаль, з дипломом, виданим закладом вищої освіти.

*Д-р екон. наук, професор О. І. Зоріна,
канд. екон. наук, доцент Т. В. Нескуба,
старший викладач О. М. Мкртчян
кафедри маркетингу, комерційної
діяльності та економічної теорії*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ «СЕНДВІЧ-НАВЧАННЯ» (SANDWICH EDUCATION) В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Однією з популярних форм навчання європейських студентів є так зване «сендвіч-навчання» (Sandwich education). Ця концепція навчання заснована на дидактичному методі освітньої концепції і передбачає послідовне чергування індивідуальних та колективних фаз навчання [1]. Загалом фази колективного навчання є пасивними і подібними до класичних лекцій: лектор виступає перед аудиторією, а студенти пасивно слухають.

Під час активних фаз навчання студенти повторюють, осмислюють та застосовують здобуті знання під час пасивної фази. Це реалізується за допомогою практичних завдань, які активують кожного студента до участі. Обговорення, дискусії або роботи в невеликих групах – це деякі приклади елементів, спрямованих на активізацію зацікавленості. Застосування раніше здобутих знань допомагає засвоїти їх від короткострокового до тривалого часу. При такому чергуванні фаз колективного та

індивідуального навчання відбувається послідовний перехід між пасивним та активним навчанням.

Одним з важливих аспектів принципу сендвіча є особлива увага лектора до так званого «входу» і «виходу» з курсу. Вхід має привернути увагу студентів та вивести їх з індивідуальної фази, тому необхідним є створення змістовного контексту і доведення до них цілей навчання. Вихід із курсу має підсумовувати раніше засвоєні знання. Крім того, він служить зв'язком між новими знаннями та їх застосуванням поза курсом.

Використання принципу сендвіча значно поширене в усіх видах навчання для створення високоякісної освіти в європейських країнах. На сьогодні проводяться дослідження, які доводять ефективність застосування сендвіч-принципу на лекціях. Доведено, що така модель освіти покращує результати засвоєння теоретичного матеріалу порівняно з класичними лекціями на 50 % [2].

Чергування періодів навчання практикується в закладах освіти усього світу. Модель сендвіча може бути застосована до класичних лекцій, семінарів або повних курсів. Наприклад, в окремих європейських університетах навчальний процес здійснюється протягом чотирьох років, три з яких студент навчається у закладі вищої освіти, а один рік – в університеті в іншій країні, або стажується на підприємстві чи фірмі [3]. Так, у Великобританії і Франції існують «sandwich courses». Два роки навчання в університеті чергуються з роком професійної практичної підготовки на роботі, потім – знову рік теоретичного навчання.

1. Šćepanović Vera, Martín Artiles Antonio. Dual training in Europe: a policy fad or a policy turn? *Transfer: European Review of Labour and Research*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1177/1024258919898317> (дата звернення: 01.09.2021).

2. Anna Bock, Bianca Idzko-Siekermann, Martin Lemos, Kristian Kniha, Stephan Christian Möhlhenrich, Florian Peters, Frank Hölzle & Ali Modabber The Sandwich principle: assessing the didactic effect in lectures on “cleft lips and palates” *BMC Medical Education*. 2020. № 20. URL: <https://bmcmededuc.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12909-020-02209-y> (дата звернення: 10.09.2021).

*Кандидати екон. наук, доценти кафедри
маркетингу, комерційної діяльності та
економічної теорії А. О. Дергоусова,
О. В. Сиволовська*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ-МАРКЕТОЛОГІВ

Сьогодні поряд із важливістю доступного подання теоретичного матеріалу студентам у стінах університету гостро постає питання засвоєння цього матеріалу на практиці. Економічна освіта вирізняється